

RODEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsako sredo in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje za celo leto 10.40 K, za pol leta 5.20 K, za četrt leta 2.60 K, mesečno 90 vin.; za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K; za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K.

Posamezna številka 10 v

Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo, inserati. Enostopna petič-vrstica, (širina 88 mm) za enkrat 20 vin., večkrat po dogovoru.

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

9. številka

V Ljubljani, v soboto, dne 1. februarja 1908

Leto XI.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo „Rodečega Prapora“, Ljubljana. — Za denarne posiljatve, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo „Rodečega Prapora“, Ljubljana, Jurčičev trg št. 3/1.

Sodrug! Somišljenik!

Deželnozborski volilci!

Volitve za kranjski deželni zbor so, kakor Vam je znano, razpisane.

Volilci mesta Ljubljane imajo izvoliti v deželni zbor dva poslanca; prav tako voli dva poslanca ljubljanska okolica.

Četudi se vrše sedanje volitve na podlagi zastarelega volilnega reda, ki izključuje ogromno večino doraslih sodeželanov od volilne pravice, je vendar potrebno, da poseže socialno-demokratska stranka v volilno borbo.

Zaraditega bode

v nedeljo, dne 9. svečana, točno ob 9. uri dopoldne

volilni shod

v dvorani „Mestnega doma“

z dnevnim redom:

Deželnozborske volitve in socialno-demokratska stranka v Ljubljani in okolici.

Sodrug!

Številna udeležba na tem shodu bodi Vaša prva demonstracija za

splošno in enako volilno pravico za kranjski deželni zbor.

Pokažite, da je Vaša zahteva resna in da ste pripravljani iti zanjo v boj.

Izvrševalni odbor jugoslovanske soc.-dem. stranke za Ljubljano in okolico.

Proporcionalni sistem.

Ko sta v jesenskem zasedanju kranjskega deželnega zbora leta 1905 liberalna in klerikalna stranka pod vtiskom delavskih demonstracij pozvali vlado, naj vpelje splošno in enako volilno pravico, so liberalci dopolnili svojo resolucijo z zahtevo proporcionalnega sistema.

Že takrat je izjavila socialno-demokratska stranka v časopisju in na shodih, da bi z veseljem pozdravila proporcionalni sistem, seveda ne takega, kakor so ga pozneje vpeljali na Galiskem, temveč način, ki bi pravično izražal razmerje med večino in manjšino. Nekateri liberalci so takrat sicer mislili, da so s tem nastavili nogo socialno-demokratski zahtevi. Toda to mnenje je izviralo samo iz neznanja, kajti socialna demokracija je zahtevala primerno zastopanje manjšin že v času, ko liberalne stranke sploh še ni bilo na Slovenskem. Vsekakor je bila liberalna stranka v jeseni 1905 prijateljica volilne proporeije.

Vsi poznejši dogodki pa kažejo, da je bil proporcionalni sistem takrat samo nekaj okrasek liberalne resolucije. Od tistega trenutka se ni nihče več zmenil zanjo, ne v deželnem zboru, ne v mesečnem časopisju.

Kmalu pa bo zopet izvoljen in sklican deželni zbor. Nedvomno mu bo predložena volilna reforma. Vlada si sama ne more zatajevati, da je to za sedaj najvažnejše vprašanje. Da Beck in Schwarz ne predložita osnove, ki bi bila sestavljena na podlagi splošne in enake volilne pravice, je seveda skoraj gotovo. Beckove nazore o deželnih zborskih poznamo in gospod Schwarz nima one energije, da bi opozoril centralno vlado na nujno potrebo temeljite reforme. Pa tudi sam ni prijatelj splošne in enake volilne pravice. Socialno vprašanje pozna samo kakor diletant, sicer je pa germanizator in zato se bo gotovo potezoval za privilegij veleposestništva, dokler se bo le mogel.

Toda deželni zbor ni podrejen vladi. On je zakonodajni organ, vlada pa samo izvrševalni in zato je naravnost absurdno, če hoče vlada deželnemu zboru diktirati reformo, ki naj jo sprejme. Od poslancev, ki bodo izvoljeni, se mora vsekakor zahtevati toliko močastosti, da zastopajo svojo in prebivalstva voljo, ne pa da bi se vклонili diktatu vlade.

Pri tej priložnosti je potrebno, da se spomni deželni zbor zopet na proporcionalni sistem.

Nedvomno je, da ima ta način volitev gotovo bodočnost za vse zastope. Sedanji sistem, ki poznajo samo večino, manjšine pa ne, ustvarjajo včasih naravnost smešne situacije. Težko je, še govoriti o pravičnosti, če je kak poslanec izvoljen s tako malo večino, kakor se zgodi često, da ima n. pr. 1500 volilcev dva zastopnika, 1450 pa nobenega ne. Slovensko delavstvo je moralo to čudno pravičnost izkusiti pri zadnjih državnoborskih volitvah. S številom glasov, ki so bili oddani za socialne demokrate na Slovenskem, bi morali imeti tri poslance, pa nimajo nobenega.

Edino resnično zastopanje interesov predstavlja proporcionalni sistem. Kajti vsak interes dobi tedaj toliko zastopstva, kolikor ima realne moči. Parlamentarizmu pa gotovo koristi, če je kolikor močnejše več interesov zastopanih.

Močne manjšine, ki jih imamo tudi na Kranjskem, ne bodo mogle trajno prenašati sedanjega položaja. Taka manjšina često želi, ostati manjšina, ker bi se mogla le tedaj izpremeniti v večino, če bi novim pristašem na ljubo zatajila kako načelo ali kak del svojega programa. Da bi pa zaradi tega imela trajno zavezana usta, ji bo tembolj neznosno, čim krepkejša bo. Torej je gotovo, da bo proporcionalni sistem moral priti do veljave.

Če bi imel po avstrijski navadi tudi proporcionalizem biti eksperiment, se pa lahko reče, da je položaj na Kranjskem zanj zelo ugoden.

PODLISTEK.

Kdo je blazen?

Šala v enem dejanju.

Dalje.

Eva: Sedaj pa mir! — Kaj pa je to? Saj menda še nismo v blaznici!

Neznanec: Ah, ah! Ne tako, ne takih besed!

Peter (sočasno): Čudež bi ne bil, če bi človek prisel ob pamet med takimi ljudmi.

Vladimir (skoraj sočasno): Meni se kar meša v glavi.

Bohor (stoječ pri vratih, v splošnem dirindaju doslej neopažen, je dajal najprej Evi, potem Milki znamenja z roko, češ, da bi rad diskretno govoril z njimi. Končno ga opazi Milka; začudena ga pogleda, potem pa vendar stopi k njemu): Milostiva —

Milka: Gospod —

Peter (neznancu): Ali se Vam že razveže jezik, ali ne?

Neznanec: Gospod, Vi razburjate človeka s svojim vedenjem. Prosim —

Peter: Z resnico na dan! Resnico hočem vedeti —

Neznanec: Saj lahko mirno opravimo vse —

Peter: Kaj mirno? Zopet perpetuum mobile, kaj?

Bohor (Milki): Oprostite, milostiva — kdo je tisti? —

Milka: Kateri, gospod? Ne razumem Vas.

Bohor: Prosim, prosim, diskretno. Jaz sem doktor Bohor —

Milka: Čast, gospod —

Bohor: Poslali so po me —

Milka: Poslali —? Kdo?

Eva (pristopi): Kaj pa je?

Bohor: Milostiva, z zdravniške postaje prihajam.

Telefonirali so nam, da je v hiši — bolnik —

Eva: Bolnik? Kakšen bolnik?

Vladimir (Petru): Cenjeni gospod, zdi se mi, da je tukaj čudna pomota.

Peter: Zdaj pa še Vi. Zakaj me pa ne razglasite kar za norca?

Neznanec (zakriči): Pomagajte!

Bohor: Nedvomno, milostiva, nedvomno.

Eva: Ali prinašate še Vi uganke?

Bohor: Moj bog, če bi jih le mogel rešiti —! Kdo je — bolan?

Milka: Jaz sem že sama bolna.

Bohor: Vidite, vidite! To poznamo. Zato tudi ni vsakdo sposoben za strežaja.

Eva: Ne razumem Vas, gospod doktor! — Torej — kakšnega bolnika pravzaprav iščete?

Bohor: Seveda — psihičnega, milostiva.

Eva: Blaznega?!

Neznanec: O—o—oh! Kam sem zašel! Iz vsakega kota . . .!

Peter: Kaj pa je tam? Kaj pa imate?

Bohor: Mirno, gospod, mirno!

Vladimir: Meša se mi — vse se mi že vrti pred očmi.

Peter: Kdo je pa to? Torej je tukaj res norišnica.

Bohor: Ne, ne. Nič se ne bojte.

Neznanec (se zagleda v zdravnika): Vi — Vi ste jetnišničar —

Peter: Kaj? Še tega je treba!

Bohor: Gospoda, motite se. Razburjeni ste, seveda. (Petru): Prosim, gospod, prosim. Dajte mi roko.

Peter: Roko? Čemu?

Bohor: Prosim — samo zato, ker ste preveč razburjeni.

Neznanec (naglo in plašno): Uklenil Vas bode!

Bohor: Ah, kaj! (Prime Petra za roko, vzame uro iz žepa in gleda na njo. Vsi se spogledujejo. Peter je osupnjen in drži nekaj časa mirno roko).

Vladimir: Kako je to čudno — človeka obhajajo strahovi —

Bohor: To bo nervoznost. Strahovi —

Neznanec (se glasno nasmeje): Hahaha! Spiritist je. Vaše misli bi rad uganil —

Peter (iztrga zdravniku roko, z drugo napravi pest): Z menoj se ne boste norčevali —!

Bohor: Da, da, zelo ste razburjeni. Povabim Vas na kratek izprehod.

Peter: Sprehajajte se s hudičem!

Liberalna in klerikalna stranka sta že izrekli, da soglašati s takim načinom volitev. In v starem parlamentu sta omenjeni stranki reprezentirali skoraj vse volilce, indirektno skoraj vse prebivalce kranjske dežele. Socialna demokracija je brez ovinkov povedala, da ji je proporcionalni zistem nad vse simpatičen. Ker zastopajo veleposestniki komaj nekaj več, kakor sami sebe, pravimo lahko brez strahu, da zahteva vsa kranjska dežela proporcionalne volitve.

Ker je kranjska dežela majhna, je ta zistem se olajšan. Velikih tehničnih težav sploh ne dela, kakor se včasih trdi. Za volilce je prav tako enostaven, kakor sedanji. Edino od komisije se zahteva nekoliko računskega znanja.

To dejstvo kaže strankam v deželni zbor jasno pot. Proporcionalna, splošna in enaka volilna pravica je najprimernejši zistem za kranjsko deželo.

Politični odsevi.

Poslanec sodrug Pittoni, ki je član državnozbornskega proračunskega odseka, je bil, kakor smo že poročali, izvoljen za poročevalca o tržaskih glavnih skladiščih. Ker je vladna večina pri razdelitvi referatov, gotovo sporazumno z vlado, prezrla socialno-demokratsko stranko, se je tudi sodrug Pittoni odrekal poročilu.

Neznosne razmere pri Avstrijskem Lloyd. Višji upravni svet avstrijskega Lloyda na Dunaju je zopet sklenil, oddati izdelovanj ladij na Angleško. V svojem tržaskem arzenalu pa odpusča delavce, pa še v najneugodnejšem času. Nekateri višji svetniki dobe tako lepo priložnost, potovati v Anglijo na družabne, odnosno posredno na državne stroške. Kajti Lloydova družba dobiva od države bogate subvencije. Ko so zadnjič delavci v arzenalu uprizorili protestno stavko proti takemu ravnanju, so slovenski narodnjaki silili slovenske delavce, naj grejo kot stavkokazi na delo. Tako podpira N. D. O. družbo, ki jemlje avstrijskim delavcem kruh iz ust. V «Balkanu» napada Mandić Lloyd v dveh jezikih, izven redakcije mu pa poskrbuje stavkokaze.

Nova politična stranka se je osnovala v Nemčiji. V Lipskem je bil v ta namen shod, katerega se je udeležilo približno 200 oseb. Pisatelj dr. Ernst Hentaller je predaval o cerkvi in političnih strankah ter je predlagal, naj se ustanovi «Nemška kulturna stranka». Za glavne zahteve nove politične organizacije je nastel: Ustanovitev ljudske akademije z absolutno svobodo pouka; reformo kraljestva (odstranitev «milosti božje», ki se je preživela); popolno svobodo vesti tudi za državne uradnike in častnike; osvoboditev šole in učiteljev od vsakega verskega pritiska; olajšanje izstopa iz cerkve in odstranitev vsakršne stanovske nadprave. Govorniki drugih strank so izrekli dvom nad uspehom nove stranke. Nam se pa zdi, da to sploh ne bo politična stranka, ampak skupina političnih diletantov.

V nemškem državnem zboru so socialni demokratje vložili resolucijo, s katero pozivajo državnega kanclerja, naj predloži zbornici v najkrajšem času načrt zakona, s katerim se vpelje Nemčiji, v zveznih državah ter v Alzaciji in Loreni splošno, enako, tajno, direktno volilno pravico za vse nad 20 let stare državljane, brez razlike spola, na podlagi proporcionalnih volitev.

Politični procesi na Ruskem. Peterburski časopis «Naš Vjek» objavlja sledečo statistiko političnih procesov iz pretečenega leta:

Vsega skupaj je bilo obsojenih 11.066 oseb. Na smrt je bilo obsojenih 1692 oseb, izvršilo se je pa 748, to je 44 odstotkov smrtnih obsodb.

Na dosmrtno prisilno delo je bilo obsojenih 444, na prisilno delo za nedoločeno dobo 1978, na prognanstvo 413, na ječo 3311, na katorgo (teško ječo) 1041, na trdnjavo 981.

Na posamezna sodišča se razdele obsodbe na sledeč način:

	Smrtna kazni	Izvršeno na usmrtnih	Prisilno delo	Prognanstvo	Druge kazni
Poljska sodišča	212	164	23	2	1
Vojna »	1480	584	1890	234	1830
Državno sodišče	—	—	26	12	—
Deželno »	—	—	293	148	1799
Okrožna sodišča	—	—	181	17	2909

Po obtožbi:

Zaradi	Smrtna kazni	Prisilno delo	Prognanstvo	Druge kazni
udeležbe pri ljudskih gibanjih	207	805	123	1862
udeležbe pri agrarnih nemirih	2	39	—	2805
članstva pri političnih družbah	55	628	258	1392
terorističnih dejanj in oboroženega uporab oboroženih napadov	686	384	14	173
agrarnega terorizma	612	443	15	92
izdajanja časopisov	75	87	2	24
neznanih vzrokov	—	—	1	174
	55	96	—	17

Ko je zborovala opozicionalna druga дума, so se obsodbe na težke kazni (smrt, prisilno delo) znižale, v času tretje dume so se zopet pomnožile. Med obsojenci so 4404 kmetje, 2130 vojaških oseb, 446 dijakov, 176 urednikov.

Pomiloščenih je bila 107 članov «Črni stotnj», ki so bili obsojeni zaradi pogromov.

Na Portugalskem je policija zaprla 300 republikancev, katere dolži, da so dne 31. januarja nameravali napraviti splošno revolucijo. V Lisabonu patrolira municijalna garda po ulicah. Vojaštvo se zdi vladi sumljivo, zato so mu odvzeli streljivo. Španija hoče baje v slučaju revolucije poslati vojsko na Portugalsko, da bi udušila vstajo. Boji se pač za lastno mšo.

Domače stvari.

Pozor, deželnozbornski volilci!

Za bližajoče se deželnozbornske volitve se mora v vsaki občini razložiti volilne imenike in vsak volilec ima pravico, v določenih urah, vpogledati jih, ter se prepričati, ali je vpisan in če niso vpisani nevolilci.

Nujno je potrebno, da se vsak somišljenik, ki je volilev, res prepriča, ali je zapisan, pa tudi če je pravilno vpisan.

Vsak volilec mora paziti, da ne zamudi dobe, ko so volilni imeniki razloženi in ko lahko reklamira. Dan, kdaj se imeniki razloženi in čas, ko se jih lahko vpogleda, mora biti v vsaki občini javno razglašen. Na to naj torej volilci pazijo!

Kakor smo že omenili, ima volilno pravico za deželni zbor vsak, v deželi bivaajoči državljani, ki je

star 24 let in ki plačuje 8 kron direktnega davka, t. j. zemljiškega ali hišnega davka, pridobninskega davka ali osebne dohodnine.

Volilni imeniki so navadno razloženi tekom osmih dni. V tem času je treba reklamirati, če kdo ni vpisan. Volilec lahko reklamira zase, pa tudi za druge volilce.

Reklamacijo se napravi primeroma tako:

Občinsko županstvo

v Spodnji Šiški.

Podpisani je izpuščen iz volilnega imenika za volitev poslancev za kranjski deželni zbor. Ker mi gre volilna pravica, predlagam, uaj se vpiše moje ime v volilni imenik.

Spodnja Šiška, dne 5. svečana 1908.

Anton Jagoda

nadsprevodnik državne železnice,
Spodnja Šiška števil. . .

Če se opazi, da je v imenik vpisan nevolilec, se napravi reklamacijo primeroma tako:

Občinsko županstvo

v Spodnji Šiški.

V imenik volilcev za volitev poslancev v deželni zbor kranjski je vpisan Jože Brnat, ki mu lani sploh ni bil predpisan davek. Ker mu vsled tega ne gre volilna pravica, predlagam, da se ga izbrše iz volilnega imenika.

V Spodnji Šiški, 5. svečana 1908.

Anton Jagoda

nadsprevodnik državne železnice,
Spodnja Šiška števil. . .

Kdor odda reklamacijo, naj zahteva pri županstvu potrdilo, da jo je pravočasno vložil.

Nihče naj se ne zanasa, da mora biti vpisan v imenik! Vsakdo naj se sam prepriča!

Postojna. V nedeljo, 2. t. m., ob 3. popoldne je tukaj ljudski shod. Na dnevnem redu je: socialna demokracija in ljudstvo. Poročevalca sodruga Jos. Kopač iz Trsta in Tokan iz Ljubljane.

Klerikalci na Goriškem so postavili za deželni zbor sedeče kandidate: Za splošno kurijo dr. Breclija, poslanca Fona in dr. Pavličiča; v kmetski kuriji za tolninski okraj dr. Gregorcica in Lapanja; za gorisko okolico Bernouca, zupana Klancica in Mhaela Zego.

Liberalna stranka na Kranjskem nastopa, kakor smo že naznanili, v kmetskih okrajih kot «Kmetška stranka». V nedeljo so razglasili za kandidata v okraju Vipava-Idrja Kajetana pl. Premersteina, za okraj Bistrica-Postojna-Senožece-Lož-Cerknica-Logatec pa Jozefa Čučka. Druzega kandidata za ta okraj se imenujejo.

Olajšana matura. Na Dunaju je pretečenega tedna zborovala anketa o reformi srednjega šolstva. Vprašanje je res važno. Da sedanje srednje šole, zlasti gimnazije, nikakor več ne odgovarjajo potrebam življenja, je skoraj splošno priznano; težje je seveda, najti novo organizacijo, ki bi res zadoščovala vsem opravičenim zahtevam. V tem oziru se mnenja zelo razhajajo ter je bilo tudi na anketi slišati mnogo govornov in v njih mnogo različnih nazorov. En pozitiven uspeh je pa vendar to zborovanje že doseglo. Z veliko večino glasov se je anketa izrekla za olajšanje mature. Na to je učni minister Marchet izjavil, da izda pravočasno primerne naredbe, da dosežejo olajšave že letos veljavo. Srednješolski dijaki bodo ta sklep

Bohor (Vladimirju): Vi pa vidite strahove? Prosim, dajte mi roko. (Prime ga za roko in primerja žilo z uro.)

Vladimir: Ne, ne — meni ni nič. Samo čudim se.

Bohor: Dobro, dobro. (Vtakne uro v žep.) Požirek vode bi bil koristen.

Eva: Kaj pomeni to, gospod doktor? Na vsak način se motite. Morda ste zašli v napačno hišo.

Bohor: V pravo hišo sem gotovo prišel. Toda težko je, če mi nočete sami povedati, kdo je bolnik.

Peter: Kdor že ste, nihče Vas ni klical.

Neznanec: Ne, nihče Vas ni klical —

Peter (neznancu): Vas tudi ne —!

Neznanec: Seveda, saj tudi Vas nisem klical jaz.

Peter: Sploh, tukaj so sami nepoklicani!

Vladimir: Jaz nisem hotel motiti, slabi niso bili moji nameni.

Milka (Vladimirju polglasno): Zakaj nisi počakal name? Povedala bi Ti bila, da pridi drugič.

Peter: Kaj pa šepčeta?

Bohor (Evi): Zdi se mi prav, kakor da bi bili vsi bolni. Zakaj mi vendar ne poveste?

Peter: Kaj pa imata zdaj Vidva tam? Strelna nebeska — vsi me goljufate!

Bohor: Sami simptomi. Sami simptomi.

Neznanec: Sedaj pa že tudi meni prekipeva. Kaj pa razsajate? Nihče Vam ne stori nič žalega.

Jaz sem Vam hotel storiti dobroto. Vseh mojih velikih načrtov bi bili lahko deležni. A z Vami ni mogoča pametna beseda —

Bohor: Pazimo, pazimo!

Vladimir: Srd je res velik — po nepotrebem.

Bohor: Aha! Aha!

Peter: O, z menoj se ne boste šahli. Ne poznate me še. Zdaj mi je že jasno, da je to zarota! Zoper mene! Za mojim hrbtnom! Za slepca me imate, slepariti me hočete — vsi — vsi —

Bohor: Aha! Aha!

Eva: Peter! Kaj res noriš?

Bohor: Aha! Torej vendar.

Peter: Molči! Zdaj Vam pokažem, kdo je gospodar. Trepetajte pred menoj! (Zazuga z obema pestmi.)

Bohor: Dosti, dosti! (Evi): Milostiva, sedaj razumem.

(Petru): Vam je slabo, gospod. (Položi mu roko na ramo): Na vsak način morate na zrak.

Neznanec: O, o, o — birič ima zopet zvižaje. No, pa zbogom! (Pohiti skozi glavna vrata.)

Peter: Ne rabim Vašega sveta. Kdo Vas je kaj vprašal?

Eva: No, če bi šel malo na vrt — to Te je vselej pomirilo.

Bohor: Torej vidite. Le kar pojdiva!

Peter (ga pahne od sebe): Ne pravim! Tudi Vi ste v zaroti — seveda. Zdaj, ko ne veste več kod in kam, bi me pa radi odpravili.

Bohor (energično): Gospod, to Vam vse nič ne pomaga. Bolan ste, torej slušajte zdravnika.

Peter (pokaže vrata): Odtod!

Eva: Gospod doktor, kaj delate?

Milka: Motite se, hudo se motite.

Bohor: Prosim, prosim! Poznam svojo nalogo.

Peter: Ali sem gospodar v svoji hiši, ali nisem? Da se mi poberete pri tej priči, sicer —!

Bohor: O, saj sem pripravljen na vse. (Evi): Oprostite, da moram tako ravnati; odgovornost imam. (Odpri vrata in zažvižga. Štirje krepki zdravniški strežaji vstopijo.)

Eva: Kaj delate, za božjo voljo?

Milka: Gospod doktor! Gospod doktor!

Peter: Kaj smo — v roparskih — rokah?

Bohor (prijazno): Vidite, upiranje Vam ne bi pomagalo. Pojdite rajši lepo z menoj. Prijazen sem, saj vidite. Na zrak grem malo, potem pa —

Peter: Nikamor! Nikamor ne! Milka — pojdi po policijo!

Bohor (se nasmehne): Nič ne ugovarjam. Ampak pojdiva rajši na lepem.

Peter: Banditi! (Ves razburjen pograbi stol, kakor da bi ga hotel dvigniti.)

Bohor (strežajem): Hitro! Primite ga! (Stražaji priskočijo in pograbi Petra, ki se brani na vso moč. Eva in Milka zakričite.)

Milka: Oče! Oče!

Eva: Nehajte! Nehajte!

gotovo z veseljem pozdravili. Seveda bi bilo še bolj važno, če bi se država enkrat resno ozrla na ljudsko solo, ki je reforma še bolj potrebna, kakor srednja.

«Naš List» slisi v zadnjih časih travo rasti. Po raznoterih odisejskih blodnjah je našel srečno zavetje v luki liberalne stranke, kateri hoče zdaj služiti tako, da bi spravil celo «Slov. Narod» v temo. Tej uslužnosti je menda pripisati raco, ki jo je spustil zadnja sobota po svoji mlaki. V svojem uvodniku, v katerem se kaj sladko laska «Gospodarski stranki», katero so nekaj liberalci suvereno zaničevali, dekretira za socialno-demokratsko stranko ker meni nič tebi nič, da se sploh ne udeležijo kandidatur za deželni zbor, temveč da bo enostavno podpirala «napredne» kandidate. Hrvatje imajo za tako metodo pregovor: «Što se babi htelo, to se babi snilo.» Tako je tudi z «Našim Listom». Ampak če mislijo tam, da so socialni demokratje taki telčki, da bodo naenkrat verjeli v ljubezen «Našega Lista» in liberalcev, ki niso imeli od zadnjih državnozbornih volitev sem nobene druge naloge, kakor blaliti socialno-demokratsko stranko, tedaj preveč precenjujejo svojo kapaciteto in podcenjujejo razum socialnih demokratov.

Osuševanje ljubljanskega barja je na mrtvi točki. Lani smo slisali ne le o komisijah, o obširnem programu, ampak tudi zagotovilo, da se začne v najkrajšem času s tehničnim delom. A sedaj, ko so priprave končane, je vse zopet obticalo. Vzrok je baje v tem, da se vlada in ljubljanska občina ne moreta sporazumeti zaradi osebe nadzornika.

Konsumne zadruga v Trstu so odprle svoje četrti skladišče v ulici Acquedotto. Člani, ki stanujejo v tistih krajih, so naprošeni, da se poskrbe z blagom v novem skladišču.

Narodnjaštvo. Slovenska «narodna» «Edinost» in hrvatski «narodni» «Balkan» sta postavila inserat v «Guida generale» (Kažipot), s katerim priporočata svoje predale za reklamo v italijanskem jeziku. Lepo je govoriti o «narodnih idealih», ampak interes, profit, oziroma gospodarski determinizem je močnejši, nego vsi ideali. To je «Edinost» pripoznala sama sebi; kdove kdaj pripozna tudi soc. dem. pravico, da se združujejo z italijanskimi sodruzi za gospodarske interese lastnega razreda?

Železničarski organizaciji v Ljubljani in Spodnji Šiški prirediti danes, dne 1. februarja t. l. v Kazinskem salonu na Kongresnem trgu svoj letošnji ples, h kateremu vabita vse železničarje in prijateljce železničarjev. Vstopnina za gospode 1 K, za dame 50 vin. Pri plesu svira vojaška godba. Kakor veselilni odbor pričakuje, utegue postati večer jako zabaven.

Osobje Toniniesove tvornice priredi danes, v soboto plesni venček v Mestnem domu.

Panorama-Kosmorama. Cenjene čitatelje opozarjamo na dotični inserat.

Dopisi.

Spodnja Šiška. Zelo zanimiv shod je bil v soboto, 25. t. m. zvečer, v veliki dvorani gostilne pri Kankrtu. Na dnevnem redu so bile deželnozbornske volitve. Udeležba je bila dobra. Za predsednika je bil izvoljen sodrug Ojster, ki je na kratko razložil namen shoda in povabil sodruga

E. Kristana, da poroča o dnevnem redu. Govornik je v markantnih potezih narisal zgodovino zadnjega deželnega zbora; opisal je prvotno klerikalno in poznejšo liberalno obstrukcijo in neprimerno veliko ulogo, ki jo je v teh razmerah igralo veleposestvo. Omenil je epizodo oktobra 1905, ko je bil deželni zbor za prav kratko dobo delaven in sta obe slovenski stranki naglasili zahtevo splošne in enake volilne pravice, dan po impozantni večerni demonstraciji ljubljanskega delstva. Potem je govornik plastično prikazal intermeo iz leta 1906, ko je vlada predložila svojo volilno reformo s četrto kurijo, dispozicijo klerikalcev, da jo sprejmejo s pomočjo veleposestnikov in obstrukcijo liberalne stranke. Poročevalec je povdarjal, da je storila vlada veliko napako, ker je od tistega časa pa doslej pustila deželo brez legalnega zastopstva.

Potem se je govornik pečal z vprašanjem, ali deželni zbor zanima delavstvo, ali ne. Naglašal je, da socialni demokratje ne pripisujejo deželnim zborom v Avstriji trajne važnosti, ker stoje na stališču narodne avtonomije, ki je v nasprotju s sedanjimi deželnimi mejami. Toda dokler deželni zbori obstoje in dokler imajo sedanji delokrog, tudi delavstvo ne more biti ravnodušno napram njim. Splošna in enaka volilna pravica je za deželne zборе prav tako utemeljena, kakor za državne; izgovor, da imajo deželni zbori upravne naloge, državni parlament pa politične, je zelo malenkosten; vsaka politika je gospodarskega značaja in vsaka skupinska uprava ima politično barvo. Deželni zbor ne vpliva samo na življenje privilegiranih volilcev, ampak njegovi ukrepi so merodajni za vse prebivalstvo dežele. Tudi proletarjem nalaga deželni zbor dolžnosti, torej se jim mora tudi priznati pravico sodelovanja in sodelovanja. Govornik je med drugim navedel tudi odvisnost občinskih volilne reforme od deželnega zbora in je omenil afero s šišenskim vodovodom kot eklatanten primer za potrebo volilne reforme v občinah. Socialno demokracijo zadene ob sedanjih volitvah naloga, tako jasno pokazati svojo zahtevo po splošni in enaki volilni pravici za deželni zbor, da bo giede tega izključene vsak dvom. Organizacije morajo biti pripravljene na mobilizacijo, če bo treba. (Glasno odobravanje.)

Na shod je bil povabljen ves občinski odbor Spodnje Šoške; prišel je pa samo odbornik gospod. Lavrenčič, ki se je sedaj oglašil za besedo. Govoril je o zadevi vodovoda. Rekel je, da je on bil vedno vnet za vodovod, ampak da je večina nasprotovala. Vendar je gospod Lavrenčič govoril tako, kakor da bi hotel zagovarjati občinski odbor sploh. Vслед tega se je vnela debata med njim in med predsednikom, v katero je posegel sodrug Tokan s krepkimi besedami, naglašajoč, da se od občinskega odbora, ki ga volijo samo privilegirani volilci, sploh ne more pričakovati, da bi imel zmisel za široke sloje prebivalstva. V Spodnji Šiški je občinski odbor sestavljen iz samih privilegiranih in zato je naravno, da je življenje v tej občini dražje in težje, kakor daleč naokoli. On in sodrug Koemur sta podarjala, da se v Šiški delavstvo, zlasti železničarje, zaničuje, vendar se jih pa smatra za molzno kravo. Ako ne bi bilo teh zaničevanih železničarjev, bi bila marsikatera zelo ponosna ekzistenca brez podlage. Oba govornika sta žela naravnost frenetično odobravanje.

Eva: Eh, kaj! Človek se lahko razjezi.

Bohor: Če vsi trdite —! Ampak — vendar mi ne gre v glavo.

Eva: Stari! Dokazi, da si res blaga duša.

Peter: Kaj? Kako?

Milka: Papa — to je gospod Vladimir.

Peter: Kakšen Vladimir?

Vladimir: Vladimir Ravnik, gospod Mravec, kemičar. Odpustite, prej res ni bilo mogoče —

Peter: Pa — kaj?

Eva: Za Milko je prišel prosit.

Peter: Ka-aj?

Eva: Peter, pokaži zdaj svojo blago dušo!

Milka: Papa!

Peter: Pa Martin? Kaj bo z Martinom?

Eva: Naj skrbi sam zase. Če bi bil Martin tukaj, bi bil pobegnil. Glej, Vladimir se pa ni ustrašil. On Te je pravzaprav rešil.

Peter: Tako, tako! Lepe reči! (Po sili mirno): No — ali bo potem vsaj konec te komedije?

Vsi (razven Bohorja): Seveda bo.

Peter: Torej — brez ceremonij. Vzemita se.

Eva (Bohorju): Ali zdaj verjamete, da je blaga duša?

Bohor: O — milostiva!... Ampak — kdo je tedaj blazen?

Anica (vstopi skoraj brez sapa): Tistega gospoda — tistega — ki je bil tukaj — so prijeli. V časopisu je, da je blazen.

Vsi: Torej on!

Peter: In malo da nisem še jaz znorel ob tej komediji.

Konec.

Še enkrat se je oglašil gospod Lavrenčič za besedo, da zagovarja sebe in občinski odbor, češ, on je bil vedno za napredek in za korist občine in ni odgovoren za to, da ima veliko večino zoper sebe. Sodrug Kristan mu je na kratko odgovoril, da se ga ne dela osebno odgovornega za grehe drugih, a če je videl, da je njegov trud vedno brezuspešen, bi bil vendar imel nalogo, pojasniti ta položaj volilcem, Govornik je še enkrat apeliral na delavstvo, naj se pripravi na energičen boj za splošno in enako volilno pravico v deželi.

Debata se je še nadaljevala in ob pozni uri se je predsednik zaključil shod, ki je pokazal, da je šišensko delavsko prebivalstvo do grla sito sedanjih razmer in pripravljeno na boj za temeljito predrugačenje.

Trst. (Nepotrebno vpitje.) Ko so se zadnji delegatje mudili v Trstu, so odpotovali tudi v Pulj, kjer jim je vrhovni poveljnik mornarice, admiral Montecuculi, izkazoval posebne časti. Socialistov ni bilo blizu. Ko so se v Pulju izkrcali, jih je puljska «mularia» izžvižgala. Da bi se ne bilo zgodilo nikdar! Takoj so pisali listi najresnejše vrste («Zeit», «N. F. Presse»), da je iredentizem na jugu jako nevaren domovini. Toda kdor pozna razmere na jugu, že ve, da je italijanski iredentizem popolnoma ničev, oziroma slepilo za uboge ljudi, ki naj bi preprečilo proletarjatu se zavedati razrednega boja.

Kakšni so naši italijanski iredentisti, povedo sledeči dogodki:

Goriški iredentisti so leta 1902 povabili cesarja Franca Jožefa v Gorico in glasovali v deželnem zboru za 50.000 kron v to svrhu.

Italijanski delegatje so leta 1904 s svojo odstotnostjo omogočili, da se je v delegacijah dovolilo 400 milijonov za vojne stroške, ki jih je Avstrija napravljala proti — Italiji.

S svojimi sturimi glasovi bi bili lahko preprečili in bi bili vsaj vlado spravili v največjo zadrego. Toda niso hoteli.

Italijanski iredentisti poslanci so v avstrijskem parlamentu preprečili, da bi bil prišel grof Badeni, bivši ministrski predsednik, na zatožno klop.

Župan Ziliotto v Zadru, ki slove kot «vzoren» iredentist, se je enkrat podal prostovoljno v Pulj, kjer so razktili spomenik cesarice Elizabete.

Goriški župan in poslanec Marani nosi vsako leto 3 kg težko svečo mej avstrijskimi vojaki ob priliki procesije na sv. Rešnje Telo.

Vsi ti so seveda za dunajske patriote iredentisti. Pa niso nič drugega, kakor politični kramarji, ki delajo enkrat dobro kupčijo z iredento, drugič pa s patriotizmom. In strahopetneži s svojim kričanjem o iredenti jim pomagajo.

Trst. Preteklo soboto, dne 25. t. m., so imeli kurilničarji, uslužbeni pri južni železnici, svoj stanovski shod v neki gostilni v ulici Boccaccio. Poročal je sodrug Kopač. Na shodu so bili pričujoči skoraj vsi kurilničarji krog 200 mož. Prišel je pa tudi Jaklič, ki je nekak voditelj pri mednarodni narodni stavkokazni organizaciji s 15 razgrajci z namenom, da bi razbili shod. In res so začeli vpit med shodom Živio! in peti «Hej Slovani»!

Kurilničarji so hlastnili na nje in le treznejšim sodrugom se morajo zahvaliti, če se jim ni nič hujšega pripetilo. Obenem je pa vladni zastopnik zapovedal klovnu Jakliču, naj molči, drugače ga da aretirati. Shod se je potem mirno nadaljeval. Pri drugi točki: «Organizacija» je sodr. Kopač prav imenitno razložil, kakšna je bivša narodna in zdaj mejnarodna organizacija. Navzoči so burno aplavdirali. To je Jakliča jako bolelo, da je začel spet razgrajati.

Toda v drugič niso navzoči prizanesli razgrajcem in v par minutah so zmetali vse na ulico. To je bilo veselje gledati, kako so ti ljudje skakali po vseh starih, da so čim preje našli izhod. Pred gostilno so potem čakali in poslali iskati pomoči v «Nar. Dom» in v prostore «Nar. Org.». Nabralo se jih je res krog 30 mož z namenom, da bi kamnoli socialiste, ko pojdejo s shoda. Ko so v gostilni izvedeli, kaj krumirji nameravajo, je šlo krog 20 naših sodrugov ven in narodnjaki, videvši to, so začeli tako bežati, da so se vsi ljudje smejali. «Edinost» pa piše že dva dni zaporedoma, da so soc. dem. imeli shod pod varstvom policije. Poročilo v «Edinosti» je popolnoma zlagano. Toda laž ima kratke noge. Mi verjamemo, da se narodnjakom čudno zdi, kako je zamogla «Narodna Organizacija» imeti tako kratko življenje. Ampak mi smo to že poprej povedali in gospodje so le sami krivi, ker nam niso hoteli verjeti. Res grenka izkušnja, kajne, gospod Mandič?

Trst. Narodna delavska organizacija je postala mejnarodna. Ta najnovejši pojav tržiških narodnjakov se je izvršil te dni na tihem in s hudobnim namenom. «Edinost» je pred kratkim prinesla dolg članek «Slika iz socialističnega raja», v katerem je ljuto napadala «Zadrugo težakov za nakladanje in razkladanje blaga v prosti luki». Provizorični težaki, uslužbeni pri omenjeni «Zadrugi», so namreč sklicali shod, na katerem so zahtevali boljše pogoje. Zadrugi je ravno potekel termin pogodbe, ki jo je imela z ravnateljstvom c. k. glavnih skladišč v prosti luki. Vodstvo zadruge, ki obstoji iz naših sodrugov, je radi tega shoda stopilo pred ravnateljstvo glavnih skladišč in zahtevalo za obnovev pogodbe boljše pogoje, da

Vladimir (stopi k doktorju; dosedanja plašljivost ga hipoma mine): Kaj pa uganjate? Takoj zapoveste tem ljudem, naj odnehajo!

Bohor: Saj ne veste —

Vladimir: Vem, vem, da ste ropar ali pa blazen.

Bohor: Seveda, nekdo je že blazen tukaj —

Vladimir: Ne šalim se. Povejte končno, kaj hočete. Vi, tam, pa mirujte. (Strežaji izpuste Petra, ostanejo pa poleg njega.)

Bohor: Kaj hočem? Saj sem že povedal milostivi.

Eva: Pa ste se zmotili. Za božjo voljo, zmotili ste se.

Bohor (odvede Vladimira na stran; polglasno): Zdravniška postaja je dobila telefonično poročilo, da je v hiši blazen človek, ki se ga mora oddati v bolnisnico. Ali razumete sedaj —?

Vladimir: Če razumem —? Seveda, seveda razumem, da Vas je kdo mistificiral, ali pa —

Bohor: Mistificiral? To ni mogoče.

Vladimir: Torej, kakor že bodi. V zmoti ste na vsak način. Ta gospod je vpokojen kapitan, precej razburljiv, toda dobra duša. In blazen je kvečjemu oni, ki misli, da je kapitan blazen. Milka — mar ni res, da je Tvoj papa blaga duša?

Milka: Najblazja duša na svetu.

Eva: To moram vendar tudi jaz vedeti, ki ga poznam že od najine poroke. Gospod, tako blagih duš sploh ni nikjer več.

Bohor: Kako bi to bilo mogoče? Pa — saj nisem bil slep.

se lahko izboljša razmere članom in provizoričnim uslužbencem.

Gibanje proti vodstvu Zadruga je organiziralo — vodstvo samo.

Naivna «Edinost» je pa napisala dolg članek, v katerem je prorokovala poraz soc.-dem. vodstva v zadruzi. Seveda je «Edinost», na ta način podpirala nevedoma in nehote — soc.-dem. težnje. Vsa prosta luka se je smejala «Edinosti» in težaki so hvalili «Edinost», ker je padla — v skopce!

Toda skrivaj so v «N. D. O.» snovali zadrugo, ki naj bi prevzela delo soc.-dem. zadrugi. V to svrhu so vpisali mnogo italijanskih delavcev. Mandič je sklical zaupni shod, na katerem je težakom zagotovil, da prevzame nova krumirska zadruga delo pri glavnih skladiščih v prosti luki z dnem 1. marca 1908. Govorilo se je na shodu tudi italijansko in obljubovalo vse mogoče.

Danes je pa soc.-dem. zadruga napravila pogodbo za celo tekoče leto z ravnateljstvom glavnih skladišč in «Edinost» piše dolgo jeremijado o terorizmu soc. dem. in o slabosti ravnateljstva glavnih skladišč napram socialistom.

Grozno vpije «Edinost», da je socializem država v državi in ne gre ji v glavo, da je «Narodna D. Or.» — pogorela tudi z mejnarodnim nastopom. Res, tužna ji majka!

Iz stranke.

Deželna konferenca v Trstu.

V nedeljo se je vršila v Trstu deželna konferenca. Predsednikom je bil izvoljen sodr. Kermolj, zapisnikarjem sodr. L. F. Tuma. Poročilo političnega odbora se je vzelo na znanje. Budget tržaškega političnega odbora izkazuje v letu 1907 1447 kron dohodkov in 1441 kron izdatkov.

Pri točki «Časopisje» je poročal sodr. Regent. Povedal je, da se je ustanovil «Delavski list» po sklepu konference, ki je bila dne 25. avgusta 1907. Preden se je začelo list izdajati, je pol. odbor v Trstu nabral prispevkov in ustanovitvenih deležev za list čez 1000 kron. Drugih 1000 kron si bode pol. odbor gotovo preskrbel. Toda tisk je zelo drag. Vsaka št. stane 170 kron in razproda se je komaj 2000 izvodov po 6 vin., skupno 120 kron. Okrog 50 kron je pri vsaki številki deficita. Dosedaj se je primanklaj pokrtil s prostovoljnimi doneski. Zana-prej je treba skrbeti, da bo imel «D. L.» gotov obstanek z razprodajo in naročniki. Nadalje predlaga:

«Naj se vpraša vodstvo «Naših Zapiskov», če je voljno, povečati revijo in se baviti tudi z leposlovno literaturo z namenom, da se da naročnikom «Del. Lista» tudi «Naše Zapiske» kot mesečno prilogo. Ako se to ne posreči, je politični odbor pooblaščen, izdajati mesečno prilogo «Del. Listu» v podobi revije, ki naj se peča z znanstveno in z leposlovno literaturo.»

Sprejelo se je po dolgi debati ta predlog neizpremenjen in tudi predlog sodr. Milosta:

«Naj se za politično organizirane delavce vpelje obligatorično naročanje na «Del. List» ter naj se zahteva od zavodov, ki so v rokah ital. sodrugov, da inserirajo v «Del. Listu» konkurze i. t. d.

Potem se je razpravljalo o goriških volitvah v deželni zbor. Potrdilo se je sklep goriške konference in tudi kandidate, ki so jih izbrali. Pol. odbor tržaški se boče bayil z volitvami in dal gor. sodr. govornike za volilne shode.

Volil se je potem nov politični odbor. Izvoljeni so sodrugi: I. Gaspari, predsednik; F. Milost, tajnik; I. Iglič, blagajničar; V. Kermolj in Ignac Mihevc, odbornika, Fran Jernejčič in Josip Kopač, preglednika.

Točko «organizacija in taktika» se je moralo odložiti — radi pomanjkanja časa — na prihodnjo konferenco.

Strokovni pregled.

Maribor. (Gibanje pomožnih tiskarskih delavcev na Spodnjem Štajerskem.) Pomožni delavci tiskarn na Sp. Štajerskem so izprevideli, da pri današnji draginji sploh ni druge pomoči za izboljšanje gmotnega stanja, kakor stopiti v vrsto svojih že organiziranih tovarišev. In vstopili so. — Organizacija je sicer še mlada, toda kakor je videti, je krepka in upati je, da si v kratkem ustvari trdna tla.

Na zahtevo svojih provincijalnih tovarišev je pred kratkim lokalna organizacija tiskarskih pomožnih delavcev v Gradcu poslala svojo, že obstoječo tarifo (mezdo) podjetnikom tiskarn tudi na Sp. Štajersko na vpogled, s prošnjo za upeljavo in podpis iste.

Rezultat v Mariboru glede upeljave tarifa je sledeči: Tarif sta podpisali dve tiskarni in sicer L. Kralik ter Mosböck in dr. Dve tiskarni tarifa nista podpisali; od teh dveh se ene ne more šteti sploh za tiskarno, to je K. Rabiča, druga tiskarna je pa na katoliški podlagi in prav zato, ker je na tej podlagi, ji ni bilo «mogoče» podpisati tarifa, češ, da bi lahko zagresila zoper kak «zakrament» svojega klerikalno-krščansko-socialnega programa, a to se seveda ne bi smelo zgoditi! Oglejmo si malo bolj natenko delovanje kršč.-soc. stranke za delavstvo, pa si lahko napravimo pravo

sliko krščanskega socializma. Prizor, ki se je odigral v Mariboru 14. t. m., nam priča dovolj o delavnosti kršč.-soc. stranke za delavstvo, o krščanski ljubezni, o prijaznosti pastirjev za svoje ovce in nam kaže v pravi luči «krščanski socializem». Ker vodstvo tiskarne sv. Cirila ni hotelo podpisati tarifa, je delavstvo napovedalo stavko. — Koj potem — po napovedbi stavke — je poklical ravnatelj tiskarne (pop) uslužbenca in jih vprašal: «Ali res hočete stavkati?» — Odgovor: «Če nam po tarifu izboljšate plače in tarif podpisete, ne!» — Pop: «Pisal mi je vaš zastopnik iz Gradca, da naj na tarif «fercitate» če vam plačo za en goldinar zvišam!» in pokaže nekaj list, brati ga jim ni dal. — Pop: «Torej jaz sem pripravljen, plačo vam tudi izboljšati, če se podpisete na to listo, da nečete stavkati. Delavci in delavke so listo podpisale, misleč, da govori pop resnico; ko so pa drugi dan izvedeli, da je njih zaupnik momentano odpuščen, so prosili zaupnike tiskarske organizacije pomočnikov, naj jih peljejo pred direktorja korporativno, da hočejo zahtevati povrnitev svojega zaupnika v delo. Zaupniki tiskarske organizacije pomočnikov so storili svojo dolžnost kot organizirani delavci in so šli pred popa zahtevati povrnitev odpuščenega. Šele, ko so se zaupniki izrazili, da ostanejo organizirani tiskarji solidarni v slučaju stavke, je privolil sprejeti odpuščenega nazaj. Pomočnikom organiziranih tiskarjev so pomožni delavci hvaležni in računajo na njih solidarnost v še nedokončanem boju. Torej pop se je zgrešil zoper cerkveno zapoved: «ne laži», ker se je izrekel delavcem, da je njih zastopnik iz Gradca pisal, da naj na tarif «fercitate». — Lep božji namestnik! Iz tega se vidi, da je, če se gre za denar, vera postranka reč, denar pa — glavna! — Res, prava slika krščanskega socializma je to! — Klerikalni druhali bodi povedano, da s tem stvar se ni končala, ker delavci so šele sedaj izprevideli umazanost krščanskega socializma, katerega pristaši so dosedaj sami bili. — Torej na svidenje ob novem boju.

Citadella.

Pojdite, otroci, domov morate!

Glejte, mama vam pošilja plašče in razen tega še vsakemu otroku po pet Fayejevih pravih sodenerskih mineralnih pastil. Razgreti ste od igranja in bi se prehladili, če ne bi dobili Fayejevih pravih Sodener. Tinica že itak zopet kašlja — pozabila je veteraj na svoje Fayeve Sodener, ko je šla v solo. Fayeve prave Sodener so prave dobrotnice za otroški organizem. Kupujejo se v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralno vodo po K 1-25 skatjica.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko:

W. TH. GUNTZERT,

Dunaj IV./1., Grosse Neugasse 27.

Šaljive bazare

kakor tudi vse
slavnostne predmete
dobavlja najceneje

WUNIBALD PLANN

Dunaj, VI/2, Wallgasse 19

(poleg Raimundtheater). 10

Vsaka ponaredba in ponatis je kaznjivo.

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specialna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 52-50

Thierryevo centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam, vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka K 3-50. Razposilja se le proti povzetju ali za naprej poslani denar.

Ti dve domači zdravili sta povsod znani in še od nekdanj sloveči.

Naročila se naj naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogaški Slatini

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastonj in franko.

Uslužbenci c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani

železničarski ples

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 1 K, dame proste.

Svira godba c. in kr. pešpolka št. 27.

K obilni udeležbi vabi najljubneje

ODBOR.

Listnica uredništva.

Pulj: V torkovi številki.

„Komunistični manifest“

je pravkar izšel

v založbi časopisa „NAPREJ!“ v Idriji.

Komunistični manifest

je evangelijski socializma! Izšel je leta 1848 v dvanajstih izdajah. Preložen je že v vse evropske jezike. Po šestdesetih letih smo ga dobili še Slovenci!

Komunistični manifest

sta napisala **Karl Marx** in **Friderik Engels**.

Dobi se v vseh knjigarnah v Ljubljani, Trstu, Gorici in Kranju, v upravi «Rdečega Prapora» in v založbi časopisa «Naprej!» v Idriji.

Noben zaveden delavec bi ne smel biti brez Komunističnega manifesta.

Čitajte in razširjajte brošure:

„Socializem“.

Cena 20 vin.

„Socialna demokracija in kmetsko ljudstvo“.

Cena 10 vin.

Zakaj smo socialisti?

Cena 14 vin.

Te brošure se dobe pri upravi «Rdečega Prapora» v Ljubljani, pri upravi časopisa «Naprej!» v Idriji in po vseh knjigarnah.

KAVARNA

„Unione“ preje „Tedesco“ v Trstu

se priporoča cenjenim sodrugom najtopleje. Na razpolago so vsi važni in slovenski, italijanski in nemški listi. Vse pijače poceni. Napitnina je izključena.

Poltniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in raznesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kmetetza** v Ljubljani Kolodvorske ulice 28. Ksodvorska Pobjasnila dogjo se brezplačno.